

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра практичної психології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЗП 5. Методика викладання психології у закладі вищої освіти

2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Склярук Анастасія Володимирівна, доктор психологічних наук, доцент
Контактний телефон	+3800679018290
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	840 6652 3214 код доступу 46265
E-mail:	stura1404@qmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=1856#section-1
Консультації	Консультації проводяться в дистанційному режимі за попереднім погодженням із викладачем через месенджери або електронну пошту

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	
Спеціальність	С4 Психологія	
Освітня програма	Психологія	
Форма навчання	Очна (денна), заочна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 2	
Цикл підготовки	Загальної підготовки	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	3
	Загальна кількість годин	90
	Аудиторних годин	34
	Лекції	18
	Практичні	16
	Самостійна робота	56
Форма контролю	Екзамен	
Попередні компоненти (Пререквізити)	Дисципліни першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Психологія»	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	ПП 3 Теоретична психологія ПП 4 Теоретична психологія (курсова робота) П 2 Переддипломна практика А 2 Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти системи знань і практичних умінь щодо організації та методики викладання психологічних дисциплін у закладі вищої освіти, застосування сучасних педагогічних технологій, методів навчання та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Завдання навчальної дисципліни:

- формування знань про теоретичні та методичні основи викладання психології у закладі вищої освіти;
- ознайомлення з принципами, формами та методами організації освітнього процесу;
- оволодіння сучасними методами і технологіями викладання психологічних дисциплін;
- формування умінь розробляти навчально-методичні матеріали з психологічних дисциплін;
- розвиток навичок проведення лекційних, практичних та інших видів навчальних занять;
- формування умінь здійснювати контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- формування навичок використання цифрових технологій та інтерактивних методів у викладанні психології.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- теоретичні та методичні основи викладання психології у закладі вищої освіти;
- принципи та закономірності організації освітнього процесу;
- форми, методи та сучасні технології навчання психології;
- особливості підготовки та проведення лекційних і практичних занять;
- вимоги до розроблення навчально-методичних матеріалів;
- методи контролю та оцінювання результатів навчання;
- можливості використання цифрових та інтерактивних технологій у навчанні;
- принципи академічної доброчесності та педагогічної етики викладача.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- визначати цілі, результати та зміст навчання психологічних дисциплін;
- планувати та структурувати навчальні заняття з психології;
- розробляти плани-конспекти лекційних, практичних і семінарських занять;
- добирати доцільні методи, форми та технології навчання відповідно до змісту дисципліни;
- застосовувати інтерактивні та цифрові засоби у викладанні психології;
- розробляти навчальні, практичні та контрольно-оцінювальні завдання;
- організовувати самостійну роботу студентів;
- здійснювати поточний і підсумковий контроль результатів навчання;
- аналізувати ефективність проведених занять та вдосконалювати власну методику викладання;
- здійснювати професійну педагогічну комунікацію та створювати сприятливі умови для навчальної взаємодії.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетенції

СК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Програмні результати навчання

РН 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Методика викладання психології як навчальна дисципліна.

Тема 2. Організація освітнього процесу з психологічних дисциплін.

Тема 3. Зміст і структура навчання психології у закладі вищої освіти.

Тема 4. Форми та методи навчання психології.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 5. Методика підготовки та проведення лекційних занять з психології.

Тема 6. Методика проведення практичних та семінарських занять з психології.

Тема 7. Інтерактивні та цифрові технології у викладанні психології.

Тема 8. Контроль і оцінювання результатів навчання з психологічних дисциплін.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до **Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті.**

http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

1. Вхідний контроль (за наявності): проводиться на початку вивчення дисципліни з метою визначення рівня попередньої підготовки здобувачів до опанування методики викладання психології. Здійснюється у формі вступного бліц-опитування або тестування.

2. Поточний контроль: здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних і практичних занять, виконання завдань самостійної та індивідуальної роботи, тестування у Віртуальній аудиторії КПУ. Передбачає оцінювання теоретичних знань і практичних умінь щодо планування та проведення навчальних занять з психології, добору методів і технологій навчання, розроблення навчально-методичних матеріалів, а також виконання індивідуальних завдань.

3. Семестровий (підсумковий) контроль: проводиться у формі екзамену та передбачає виконання підсумкової контрольної роботи, тесту або завдань за матеріалом усього курсу.

Особливість оцінювання

Усі види вхідного, поточного та семестрового контролю оцінюються викладачем за **100-бальною шкалою**.

Для оцінювання здобувачів використовується система накопичування балів. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за **100-бальною шкалою** з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Загальний підсумковий бал за дисципліну формується як середньозважена величина на основі оцінок здобувача за виконання завдань поточного контролю та екзамену з урахуванням питомої ваги кожного виду навчальної діяльності.

Підсумковий бал = $(B_1 \times k_1) + (B_2 \times k_2) + \dots + (B_n \times k_n) + (B_{\text{екз.}} \times k_{\text{екз.}})$

де:

$B_1, B_2, B_3, \dots, B_n$ — бали за виконання завдань поточного контролю на практичних заняттях, тестових завдань, самостійної та індивідуальної роботи, виставлені за 100-бальною шкалою;

$k_1, k_2, k_3, \dots, k_n$ — вагові коефіцієнти відповідного виду навчальної діяльності;

$B_{\text{екз.}}$ — бал за підсумковий семестровий контроль (екзамен), виставлений за 100-бальною шкалою;

$k_{\text{екз.}}$ — ваговий коефіцієнт підсумкового семестрового контролю (екзамену).

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює **1**:

$k_1 + k_2 + k_3 + \dots + k_n + k_{\text{екз.}} = 1$.

Для дисципліни встановлено:

поточний контроль — 0,70 (70 балів);

екзамен — 0,30 (30 балів);

разом — 1,00 (100 балів).

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
Розділ 1. Теоретичні основи викладання психології у закладі вищої освіти	100	0,35	35
Тема 1. Методика викладання психології як навчальна дисципліна. Практичне завдання: визначення мети, завдань та основних принципів викладання психології у закладі вищої освіти	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 1.	100	0,02	2
Тема 2. Організація освітнього процесу з психологічних дисциплін. Практичне завдання: розроблення структури освітнього процесу з психологічної дисципліни.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 2.	100	0,02	2
Тема 3. Зміст і структура навчання психології у закладі вищої освіти. Практичне завдання: визначення змісту та структури навчальної дисципліни психологічного спрямування.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 3.	100	0,02	10
Тема 4. Форми та методи навчання психології. Практичне завдання: добір форм і методів навчання відповідно до мети та змісту навчального заняття.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 4.	100	0,02	2
Індивідуальне завдання № 1 з тем 1–4: розроблення методичного плану навчального заняття з психологічної дисципліни.	100	0,07	7
Розділ 2. Сучасні технології та методика проведення навчальних занять	100	0,35	35
Тема 5. Методика підготовки та проведення лекційних занять з психології. Практичне завдання: розроблення структури та фрагмента лекційного заняття з психології.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 5.	100	0,02	2
Тема 6. Методика проведення практичних та семінарських занять з психології. Практичне завдання: розроблення плану практичного або семінарського заняття з психології.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 6.	100	0,02	2
Тема 7. Інтерактивні та цифрові технології у викладанні психології. Практичне завдання: добір та обґрунтування інтерактивних і цифрових технологій для проведення заняття з психології	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 7.	100	0,02	2
Тема 8. Контроль і оцінювання результатів навчання з психологічних дисциплін. Практичне завдання: розроблення завдань для поточного контролю та критеріїв оцінювання результатів навчання	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 8	100	0,02	2
Індивідуальне завдання № 2 з тем 5–8: розроблення комплексу навчально-методичних матеріалів з психологічної дисципліни.	100	0,07	7
Екзамен	100	0,3	30
Разом	100	1	100
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявності) Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за такі активності: – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових	До 10 балів		

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
робіт з навчальної дисципліни; — участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; — публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях.			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Відмінно	Здобувач демонструє глибокі системні знання, здатність критично мислити, аналізувати складні проблеми та генерувати нові ідеї. Практичні завдання виконує бездоганно, застосовує творчий підхід у нестандартних ситуаціях. Демонструє високий рівень автономності, самоорганізації та дотримання академічної етики
82–89	B	Добре	Здобувач демонструє вільне володіння програмним матеріалом та професійною термінологією, здатність самостійно систематизувати факти та робити аргументовані висновки. Виконує завдань без помилок, що впливають на суть результату; допускається лише дрібні технічні неточності
75–81	C	Добре	Здобувач демонструє достатній обсяг знань для розв'язання типових та складних спеціалізованих задач, здатність виокремлювати головне, проте аналіз може бути недостатньо глибоким. Виконує завдання за зразком, але потребує уточнень при переході до міждисциплінарних питань. Має здатність самостійно виправити помилки після мінімальної підказки викладача
67–74	D	Задовільно	Здобувач розуміє базові поняття та відтворює матеріал на репродуктивному рівні; здатний виконувати завдання за зразком, але помиляється в аргументації; надає загалом правильні відповіді, але які можуть бути недостатньо структурованими або лаконічними. Потребує допомоги викладача для застосування знань у практичних ситуаціях
60–66	E	Задовільно	Здобувач володіє мінімально необхідним порогом знань (дефініції, ключові дати/формули); відповіді поверхові, знання фрагментарні, завдання виконуються за постійної допомоги викладача. Кількість помилок значна, але здобувач демонструє

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
			розуміння загальної суті предмета
35–59	FX	Незадовільно	Здобувач володіє лише частиною базових знань, проте їх недостатньо для зарахування дисципліни. Не здатний самостійно виконати практичне завдання; допускає грубі помилки в термінології. Наслідки: надається право на повторне складання контрольного заходу
1–34	F	Незадовільно	Повна відсутність знань або ігнорування навчального плану. Відсутність виконаних завдань, неявка на контроль або виявлення грубих порушень академічної доброчесності (плагіат понад встановлену норму, замовлення робіт). Наслідки: обов'язкове повторне вивчення навчальної дисципліни

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилаючись на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. <i>Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог</i> У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. <i>Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин</i> У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмеженні або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті». Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексєєнко Т. Ф., Кузь В. Г., Остапенко А. В. та ін. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2023.
2. Волкова П. П. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2022.
3. Зайченко І. В. Педагогіка : підручник. Київ : Ліра-К, 2022.
4. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка : підручник. Київ : Знання, 2022.
5. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2022.
6. Бондар В. І. Дидактика : підручник. Київ : Либідь, 2022.
7. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 2022.
8. Кремень В. Г., Бех І. Д., Биков В. Ю. та ін. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні. Київ : Педагогічна думка, 2022.
9. Пометун О. І., Пирожено Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : навчально-методичний посібник. Київ : А.С.К., 2022.
10. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих : навчально-методичний посібник. Київ : ВД «ЕКМО», 2022.
11. Бойко-Бойчук Н. М., Кравченко Т. В. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник. Київ, 2023.
12. Сучасні освітні технології у вищій школі: навчальний посібник / за ред. Н. В. Морзе. Київ, 2023.
13. Психологія вищої школи : навчальний посібник / за ред. О. В. Винославської. Київ : Інкос, 2022.
14. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2023.
15. Максименко С. Д. Загальна психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2022.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

Українські освітні та наукові ресурси

1. **Міністерство освіти і науки України:** mon.gov.ua – нормативно-правові документи, стандарти вищої освіти, рекомендації та інформаційні матеріали у сфері освіти і науки.
2. **Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти:** naqa.gov.ua – матеріали щодо забезпечення якості вищої освіти, освітніх програм та організації освітнього процесу.
3. **Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського:** nbuv.gov.ua – електронні каталоги, наукові видання та освітні ресурси.
4. **Наукова періодика України:** journals.uran.ua – українські наукові журнали та публікації.
5. **Національний репозитарій академічних текстів:** nrat.ukrintei.ua – пошук академічних текстів, дисертацій та наукових публікацій.

Міжнародні ресурси з психології та освіти

1. **American Psychological Association:** apa.org – наукові, методичні та освітні матеріали з психології.
2. **APA PsycINFO:** apa.org/pubs/databases/psycinfo – міжнародна база психологічної літератури.
3. **Google Scholar:** scholar.google.com – пошук наукових публікацій та академічних джерел.

4. **ERIC – Education Resources Information Center:** eric.ed.gov – міжнародна база наукових та освітніх публікацій.
5. **PubMed:** pubmed.ncbi.nlm.nih.gov – база публікацій з психології, медицини та поведінкових наук.

YouTube-канали (для поглибленого розуміння)

1. **American Psychological Association (APA):** youtube.com/@AmericanPsychologicalAssociation – відеоматеріали з психології, освіти, професійної діяльності та сучасних психологічних досліджень.
2. **SAGE Publishing:** youtube.com/@SAGEPub – матеріали щодо методики навчання, психології, академічного письма та використання сучасних освітніх підходів.
3. **Elsevier:** youtube.com/@Elsevier – освітні матеріали, наукові публікації та робота з академічною інформацією.

Ресурси з академічної доброчесності

1. **Academic Integrity and Quality Initiative:** academiq.org.ua – матеріали з академічної доброчесності та якості освіти.
2. **Committee on Publication Ethics (COPE):** publicationethics.org – міжнародні рекомендації щодо академічної та публікаційної етики.

Цифрові інструменти для викладання

1. **Moodle:** moodle.org – платформа для організації дистанційного та змішаного навчання.
2. **Google Classroom:** classroom.google.com – інструмент організації навчального процесу та взаємодії викладача зі здобувачами.
3. **Microsoft Teams:** microsoft.com/microsoft-teams – платформа для проведення онлайн-занять та організації освітньої взаємодії.
4. **Mentimeter:** mentimeter.com – інструмент для інтерактивного опитування та залучення здобувачів під час занять.

Більш детальну інформацію щодо, розподіл часу навчальної дисципліни за темами, методів навчання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

